

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-606 /1797

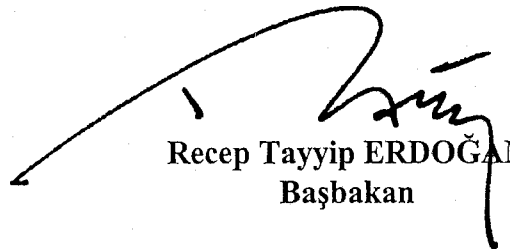
Ankara

25 14 /2003

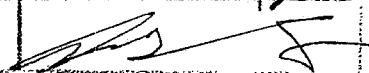
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 4/4/2003 tarihinde kararlaştırılan "Merkezi ve Doğu Avrupa İçin Bölgesel Çevre Merkezi Şartının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

Eki _____ :
1- Kanun Tasarısı
2- Gerekçe

T. B. M. M. BAŞKANLIĞI	
Tali Kom.	-Gerce
Esas Kom.	-Dışişleri
Tarih	4.5.2003 /1590
K. Md.	K.D. Bşk.
BAŞKAN	

GEREKÇE

Merkezi ve Doğu Avrupa İçin Bölgesel Çevre Merkezi (BÇM), Merkezi ve Doğu Avrupa ülkelerinin çevre sorunlarını demokratik yöntemlerle çözmelerine yardımcı olmak, çevresel karar alma sürecine halkın katılımını desteklemek ve bu alanda, hükümetler ile diğer çıkar grupları arasında işbirliğini geliştiren programlar hazırlamak üzere, 1990 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nin girişimiyle beş yıl için kurulmuştur. Ancak uygulamada, Merkezi ve Doğu Avrupa ülkelerinin Avrupa Birliği'nin çevre mevzuatına uyum sağlamalarına, Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu (BM/AEK) bölgesinde imzalanan çok taraflı çevre anlaşmalarına taraf olmalarına ve bunları uygulamalarına yardım eden bir kuruluşa dönüşmüştür.

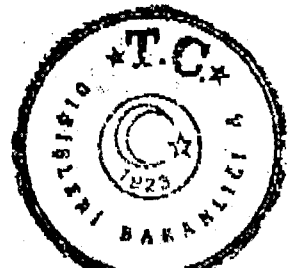
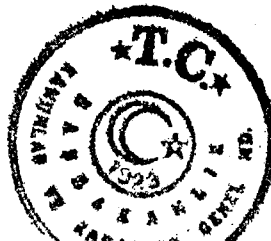
1996 yılında Macaristan'ın Szentendre şehrinde imzalanmış bulunan Merkezi ve Doğu Avrupa İçin Bölgesel Çevre Merkezi Şartı, BÇM'nin 1990-1995 yılları arasında uygulamada kazandığı rolü hukuken teyit etmekte ve BÇM'ye kalıcı bir statü kazandırmaktadır. Şart'a. halen, Avrupa Komisyonu, ABD, Japonya, İtalya gibi BÇM'ye bağış olarak katkı yapan ülkelerin de bulunduğu 26 ülke taraf bulunmaktadır.

Şart, BÇM'nin amaç ve ilkeleri ile kurumsal yapısını belirleyen çerçeve niteliğinde bir siyasi belgedir. Şart'a taraf olan devletlerin BÇM'nin hizmet ve faaliyetlerinden yararlanmaları. bu devletlerle BÇM arasında imzalanan ikili anlaşmalarla sağlanmaktadır. BÇM Şartı Türkiye tarafından 10 Ekim 2002 tarihinde imzalanmış olup, Şart'ın iç hukukumuz açısından yürürlüğe girmesinin ardından Türkiye ile BÇM arasında imzalanması düşünülen ikili anlaşmanın ülkemizde açılacak BÇM ofislerinin hukuki statülerini, faaliyetlerini ve sivil toplumla ilişkilerini düzenlemesi öngörülmektedir.

BÇM, Türkiye'deki öncelikli faaliyet alanlarını, Avrupa Birliği'ne katılım süreci; çevre sektöründe sivil toplumun geliştirilmesi; çevresel konularda halkın katılımı ve bilinçlendirilmesi olarak saptamıştır.

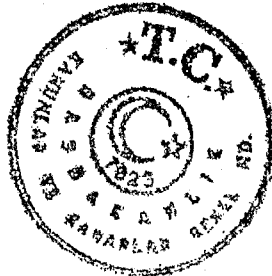
Malumları olduğu üzere, küresel düzeyde çevre hukuku ve çevresel uygulamalarda son yıllarda çok hızlı gelişmeler olmakta, bu gelişmeler sonucu Avrupa Birliği çevresel birikimi de hızla genişlemektedir. Bu durum, ülkemizin çevre alanında Avrupa Birliği'ne uyum çalışmalarına diğer alanlardaki uyum çalışmalarından farklı bir boyut getirmekte ve hareket halindeki bir süreci yakalamamızı gerektirmektedir. BÇM'nin gerek uygulamada kazandığı aday ülkelere AB'ye uyum sürecinde yardımcı olma rolü, gerek Türkiye'deki öncelikleri arasında bu rolü birinci sıraya yerleştirmiş olması, resmi kuruluşlara, belediyelere, akademik kuruluşlara, özel girişimcilere ve sivil toplum kuruluşlarına Avrupa Birliği'nin hızla ilerlemekte olan çevre sürecine uyum sağlamada önemli bir yardım sağlayabileceğini göstermektedir.

Diğer taraftan, Avrupa Birliği'ne uyum çalışmaları her alanda olduğu gibi çevre alanında da proje finansmanını gerekli kılmaktadır. BÇM, Türkiye'de açacağı ofisler aracılığıyla projelere hibe sağlayabilecektir.

BÇM'nin çevre alanında Türkiye ile AB arasında kuracağı köprü, aynı zamanda, BÇM'ye taraf olan diğer aday ülkelerde olduğu gibi, Türkiye'nin de çevre alanındaki sorun ve gereksinimlerini Avrupa Komisyonu'nun dikkatine getirecek iki yönlü bir etkileşim sağlayacaktır.

BÇM hizmetleri; aynı zamanda Avrupa Birliği'nden daha geniş bir coğrafyayı kapsayan BM/AEK bölgesindeki çevresel süreçlerin ve gelişmelerin daha yakından izlenmesine olanak sağlayacaktır.

T/ 450

**MERKEZİ VE DOĞU AVRUPA İÇİN BÖLGESEL ÇEVRE MERKEZİ ŞARTININ
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

Madde 1- Türkiye tarafından 10 Ekim 2002 tarihinde imzalanan "Merkezi ve Doğu Avrupa İçin Bölgesel Çevre Merkezi Şartı"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

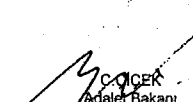
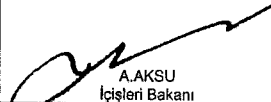

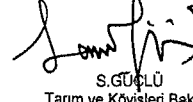
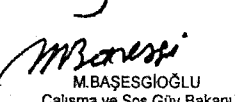

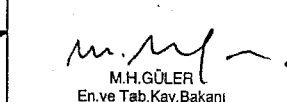

Madde 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

2/4

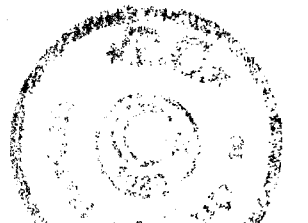

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 A. GÜL Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.	 A. ŞENER Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 M.A. ŞAHİN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 B. ATALAY Devlet Bakanı
 A. BARAÇAN Devlet Bakanı	 M. AYDIN Devlet Bakanı	 C. ÇEKİR Adalet Bakanı	 A. AKSU Milli Savunma Bakanı V.
 A. AKSU İçişleri Bakanı	 K. UNAKITAN Maliye Bakanı	 H. ÇELİK Milli Eğitim Bakanı	 Z. ERGEZEN Bayındırlık ve İskan Bakanı
 R. AKDAĞ Sağlık Bakanı	 B. YILDIRIM Ulaştırma Bakanı	 S. GÜÇLÜ Tarım ve Köyşeri Bakanı	 M. BAŞESGİOĞLU Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı
 A. COŞKUN Sanayi ve Ticaret Bakanı	 M.H. GÜLER En. ve Tab. Kay. Bakanı	 E. MUMCU Kültür Bakanı	 G. AKŞİT Turizm Bakanı
 O. PEPE Orman Bakanı	 K. TÜZMEN Çevre Bakanı		

Dosya No.

*Merkezi Ve Doğu Avrupa İçin
Bölgesel Çevre Merkezi
Şartı*

Haziran 1996

I. GİRİŞ

Merkezi ve Doğu Avrupa için Bölgesel Çevre Merkezi'nin (BÇM), Amerika Birleşik Devletleri ve Macaristan Cumhuriyeti Hükümetleri ile Avrupa Toplulukları Komisyonu tarafından imzalanan bir Şart ile 1990 yılında kurulmuş ve ondokuz hükümetin bu Şart'a katılmış olmasına dayanarak,

BÇM'ne, tüm çevresel konularda bölgesel işbirliğini ve halkın katılımını geliştirme ve bu yolla Merkezi ve Doğu Avrupa ülkelerinin demokratik sivil toplumlara geçişlerine yardımcı olma görevi verilmiş olmasına dayanarak,

Mevcut Şart'ın İmzacılarının, BÇM görevini yerine getirirken, BÇM'nin faaliyetlerine siyasi ve mali desteklerini sürdürmekte olmalarına dayanarak,

Aynı görevin sürdürülmesinin, en son 1995 tarihli "BÇM Yönetim Kurulu ile Macaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Budapeşte'deki Bölgesel Merkezin Statüsüne İlişkin Anlaşma" (Anlaşma) olmak üzere, müteaddit belgelerle onaylandığını kabul ederek,

Anlaşma'nın BÇM'ne, Macaristan yasaları çerçevesinde, uluslararası karakteri haiz kuruluş özel statüsü vermesini memnuniyetle karşılayarak,

Özel hukuki statüsünün bir sonucu olarak, BÇM'nin kuruluşunun ve yönetiminin özel statüsüne uygun olarak düzenlenmesi ihtiyacını dikkate alarak,

BÇM'yi desteklemek isteyen Hükümetlere mevcut Şart'ın İmzacısı olmaları için uygun bir prosedür sunulması gerektiğini dikkate alarak,

Biz, yetkili temsilcilerimiz tarafından tam olarak temsil edilen İmza sahibi Hükümetler, aşağıdaki BÇM Şartı'nı kabul ediyoruz.

II. BÇM'NİN YASAL STATÜSÜ

2.1 Amaç

İmzacılar BÇM'nin uluslararası karakteri haiz, bağımsız, hiçbir tarafı gözetmeyen, anlaşmazlıklarda tarafsız davranan, kar amacı gütmeyen Macaristan yasalarına tabi uluslararası niteliği haiz bir Macar tüzel kişiliği olduğunu teyid ederler.

İmzacılar, gelecekte BÇM'nin görevinin sivil toplum kuruluşları, hükümetler, özel girişimler ve diğer çevresel çıkar grupları arasındaki işbirliğinin, serbest bilgi değişiminin ve çevresel karar alma sürecine halkın katılımının geliştirilmesi yoluyla Merkezi ve Doğu Avrupa'nın çevre sorunlarının çözülmesine yardım etmek olarak kalacağını teyid ederler.

2.2 Faaliyetler

BÇM, görevini yerine getirmek için programlar geliştirir ve uygular. BÇM, başka faaliyetler yanında, aşağıdakileri sürdürecektir :

- küresel çevre problemlerinin gelişimini izlemek;
- Merkezi ve Doğu Avrupa'nın stratejik çevresel gereksinimlerini düzenli olarak değerlendirmek ve çözümlerin bulunmasında bir kaynak görevi yapmak;
- çevresel karar alma sürecine halkın katılımını arttırmak;
- çevrenin geliştirilmesi için hükümetler, akademik kuruluşlar, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör üyeleri arasında işbirliğini arttırmak;
- bölge ülkelerine ve bölgenin bütününe ilişkin çevresel verileri temin etmek ve dağıtmak;
- ilgilenen ülkelere, kuruluşlara ve bireylere deneyimlerini mübadele etme imkanları sunmak;
- belli çevre sorunlarının çözümünü desteklemek için aynı ve aynı zamanda mali destek sunmak;
- bölgede çevrenin korunması, yönetimi ve aynı zamanda doğanın korunması alanlarında eğitim, uygulamalı eğitim ve bilim programları düzenlemek ve burslar vermek.

2.3 Yönetim Organı

BÇMnin yönetim ve karar alma organı Yönetim Kuruludur.

2.4 Danışma Organı

Yönetim Kuruluna danışmanlık edecek olan organ Genel Kuruldur.

III. YÖNETİM KURULU

3.1 Genel Yetkiler

Yönetim Kurulu, Anlaşma ile düzenlenen şekilde uluslararası karakteri haiz, kar amacı gütmeyen bir kuruluşun yöneticisi olarak tüm yetkilere, mal satın almak ve elden çıkarmak, akit yapmak veya başka şekilde Merkezin işlerini yönetmek dahil olmak üzere mevcut belgede öngörülen yetkilere sahiptir. Yönetim Kurulu, genel politika kararlarından sorumludur. Yönetim Kurulu, Merkezin günlük yönetimini etkileyen Kurumsal ve Yönetimsel Düzenlemeleri hazırlayacak ve uygulanmasını takip edecektir. Yönetim Kurulu, Merkezin mali yönetimini yakından izleyecektir. Kurul, Yönetim Kurulu Başkanı ya da Genel Kurul Başkanı'nın inisiyatifiyle önemli politika konularında Kurula yol göstermesi için zaman zaman özel bir İmzacılar grubunu toplantıya çağırabilir. Yönetim Kurulu, Merkezin faaliyetleri ve yönetimi hakkında

Genel Kurula düzenli olarak bilgi verecektir. Bu nedenle, Genel Kurula tutanaklar ve raporlar sunulacaktır.

3.2 Vasıf, Seçme, Sayı, Üyelik Süresi, Boşalan Üyelikler ve Üyelerin Değişmesi

3.2.1 Vasıf

Üyelik çevre uzmanlarını, hükümet yetkililerini, özel sektör liderlerini, çevre ve diğer sivil toplum kuruluşu temsilcilerini kapsayabilir. Seçme, adayın vasıflarına göre yapılacaktır.

3.2.2 Seçme

Üyeler, Yönetim Kurulu tarafından önerilen adaylar arasından İmzacılar tarafından seçilecektir. Kurulun kompozisyonu, Merkezin büyük bağışçılarının özel statüsünü yansıtmalıdır.

3.2.3 Sayı

Yönetim Kurulu en az yedi (7) en çok dokuz (9) üyeden oluşacaktır. Ayrıca, Genel Kurul Başkanı ve İcra Direktörü re'sen Kurulun toplantılarına katılacaktır.

Başkan, Kurulun kararıyla, Kurulun çalışmaları açısından gerekli olduğu düşünülen önemli bireyleri Kurul toplantılarının herhangi birine ya da tamamına katılmaya davet edebilir. Bu davetlilerin karar almaya katılmalarına izin verilmez ve oy kullanma yetkileri yoktur.

3.2.4 Üyelik Süresi

Her üyenin görev süresi üç yıl olup bu süre bir kereye mahsus uzatılabilir.

3.2.5 Boşalan Üyelikler ve Üyelerin Değişmesi

Eğer bir üye üyelik süresini tamamlayamayacak durumdaysa veya müteakib üç toplantıya katılmazsa, Yönetim Kurulu, yerini doldurmak üzere İmzacıların onayına bir aday sunar.

3.3 Toplantılar

Kurul, kendisi tarafından belirlenecek yer ve zamanda yılda en az dört kez toplanacaktır.

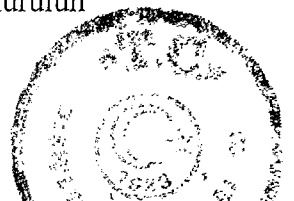
3.4 Yetersayı

Toplantıda hazır bulunan üyelerin çoğunluğu, işlerin yürütmesi için yetersayı oluşturacaktır.

3.5 Oy kullanma

3.5.1. Şahsen oy kullanma

Açıkça aksi talep edilmedikçe yetersayının sağlandığı bir toplantıda hazır bulunan Üyelerin çoğunluğunun oyu Kurulun kararlarını oluşturacaktır. Her Üyenin, Kurulun toplantısında oya sunulan her konu için bir oy kullanma hakkı olacaktır.

3.5.2. Gıyaben oy kullanma

Posta veya vekalet verme yoluyla gıyaben oy kullanmaya izin verilecektir.

3.5.2.1 Posta ile Oy Kullanma

Kurul, toplantılarda karar almak yerine, üyelerinin yazılı rızalarıyla oluşan oybirliğiyle karar alabilir.

3.5.2.2 Vekaleten Oy Kullanma

Eğer bir üye toplantıya katılmıyorsa, Kurulun oy kullanan herhangi bir üyesine yazılı vekalet vererek oy kullanabilir.

3.6 Tazminat

Bu Şartta aksi öngörülmedikçe Yönetim Kurulu Üyeleri tazminat almadan görev yapacaklardır. Ancak, seyahat ve bununla ilgili masraflarının sonradan karşılanması hakları vardır. Yönetim Kurulu Üyelerine, yukarıda belirtilen ve Yönetim Kurulu Üyesi olmaktan kaynaklanan genel sorumluluklarının ötesindeki hizmetleri için uygun biçimde tazminat ödenebilir.

IV. GENEL KURUL

4.1 Genel Yetkiler

Genel Kurul, Yönetim Kurulu tarafından 3.1'de öngörüldüğü gibi sağlanan bilgilere dayanarak, Merkezin faaliyetleri, faaliyetlerinin etkileri ve Bölge'nin ihtiyaçları hakkında görüş bildirecektir. Bu yetkilere ek olarak, Genel Kurul, Yönetim Kurulunun talebi üzerine, fon oluşturma, halkla ilişkiler, stratejik planlama, teknik yardım ve politika önerme gibi faaliyetlerle Merkezi destekleyebilir.

Genel Kurul, ihtiyaç duyulduğunda, Genel Kurul üyeleri arasından danışma komiteleri ve görevliler oluşturabilir. Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Kurul Başkanı, bu iki organ arasındaki işbirliğini kolaylaştıracak kuralları belirleyeceklerdir.

4.2 Vasıf, Seçme ve Genel Kurul Üyelerinin Görev Süreleri

4.2.1 Vasıf ve Seçme

Yönetim Kurulu her İmzacıyı Genel Kurul'da görev yapmak üzere usulüne uygun olarak yetkilendirilmiş bir temsilci tayin etmeye davet edecektir. Genel Kurul, üçte iki çoğunlukla ilave üyeler davet etmeye karar verebilir. İlaveten davet edilen üyelerin sayısı, İmzacıların temsilcilerinin sayısının üçte birini geçmeyecektir.

4.2.2 Üyelik süresi

Genel Kurul üyelik süresi üç yıl olup yenilenebilir.

4.3 Toplantılar

Genel Kurul en az yılda bir kez toplanacaktır.

4.4 Kurallar ve Çalışma Usulleri

Genel Kurul, kurallarını ve çalışma usullerini Yönetim Kuruluyla mutabakat içinde belirleyecektir.

4.5 Tazminat

Genel Kurul üyeleri, Yönetim Kurulunun önceden izin verdiği seyahat ve seyahatle ve ilgili masraflar dışında bir tazminat almadan görev yapacaklardır.

V. YETKİLİLER

5.1 Yönetim Kurulu Başkanı

Yönetim Kurulu, hazır bulunan Yönetim Kurulu Üyelerinin çoğunluğunun oyuyla Yönetim Kurulu Üyeleri arasından bir Başkan seçecektir.

5.2 Genel Kurul Başkanı

Genel Kurul, çoğunluk oyuyla üyeleri arasından bir Başkan seçecektir.

5.3 İcra Direktörü

Yönetim Kurulu, kendi belirlediği politika ve rehber ilkelere uygun olarak Merkez'in günlük işlerini yönetmek üzere bir İcra Direktörü atayacaktır.

VI. KAYITLAR

6.1 Yıllık Rapor

Kurul, bir önceki yıla ilişkin bir hasılat ve harcama beyannamesi de içeren bir yıllık rapor yayımlayacaktır.

6.2 Tutanaklar

Kurul, toplantıların tutanaklarını düzenli olarak tesbit edecektir.

VII. MALİ KAYNAKLAR

7.1 BÇMnin tüm fonların ve katkıların kullanımına ilişkin kayıt ve belgeleri düzenli olarak yıllık bağımsız denetime tabi olacaktır.

7.2 BÇM, bağımsızlığına, tarafsızlığına ve kar amacı gütmeyen karakterine halel getirmeyecek şekilde mali veya aynı katkılar veya kazanılmış gelirler kabul edebilir.

VII. ŞART'TAN ÇEKİLME VEYA FESİH

- 8.1 İmzacılar, İmzacı statülerinden feragat etmeden altı ay önce niyetlerini Genel Kurul Başkanına yazılı olarak bildirmek suretiyle BÇMnin çalışmalarına aktif katılımdan çekilebilirler.
- 8.2 İmzacıların üçte iki çoğunluğunun kararıyla BÇMnin feshedilmesi halinde BÇMnin net varlığı sadece münhasıran hayır, bilim ve eğitim amaçlarıyla kurulan ve yönetilen bir ya da daha fazla kuruluşa devredilecektir.

IX. DEĞİŞİKLİKLER

Bu belge, İmzacıların üçte iki çoğunluğunun yazılı rızası ile değiştirilebilir.

Szentendre'de 19 Haziran 1996 tarihinde imzalanmıştır.

İMZACILAR:

Arnavutluk Cumhuriyeti
Avusturya Cumhuriyeti
Bulgaristan Cumhuriyeti
Hırvatistan Cumhuriyeti
Çek Cumhuriyeti
Danimarka Krallığı
Avrupa Komisyonu
Finlandiya
Estonya Cumhuriyeti
Macaristan Cumhuriyeti
Japonya
Letonya Cumhuriyeti
Litvanya Cumhuriyeti
Hollanda
Norveç Krallığı
Slovakya Cumhuriyeti
Slovenya Cumhuriyeti
İsviçre
Amerika Birleşik Devletleri
Yugoslavya Federal Cumhuriyeti
Bosna Hersek
Polonya Cumhuriyeti
Romanya
Almanya Federal Cumhuriyeti
İtalya Cumhuriyeti
Malta
Türkiye Cumhuriyeti

